

عنوان مقاله:

تحلیلی بر ساحت های وجودی شمس تبریزی از خلال بررسی مقالات شمس

محل انتشار:

فصلنامه ادبیات عرفانی، دوره 14، شماره 29 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

شهرام احمدی - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات فارسی و زبان های خارجی، دانشگاه مازندران، مازندران، ایران

کوثر ولی پور - کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات فارسی و زبان های خارجی، دانشگاه مازندران، مازندران، ایران

خلاصه مقاله:

ساحت های وجودی انسان نمایان گر اندیشه و رفتاری از اوست که ریشه در علوم گوناگون دارند. کنش ها و رفتارهایی که از این ساحت ها در انسان نمود می یابد، براساس نوع تقسیم بندی مشمول ویژگی هایی مخصوص به خود است؛ بنابراین روشی مناسب برای شناخت ابعاد مختلف انسان به شمار می آید. زندگی شمس تبریزی همواره در هاله ای از ابهام بوده و از این رو پیوسته مخاطب را برای آگاهی از ابعاد مختلف رفتاری خود تشویق و ترغیب کرده است. نوشتار پیش رو که به روش تحلیل و تبیین محتوا و با استفاده از منابع کتابخانه ای تنظیم شده، می کوشد با الگوبرداری از طبقه بندی شفيعی کدکنی در تبیین ساحت وجودی انسان به سه دسته روشن، خاکستری و تیره شخصیت شمس تبریزی را با توجه به مقالات او تحلیل و هریک از ساحت های وجودی شخصیت او را با رویکردی روان شناسانه تبیین نماید. نتایج این جستار نشان می دهد که شمس دارای ویژگی های بسیار پسندیده، دیدگاه هایی انتقادی و نیز خصوصیات ناپسند است، اما به سبب برخورداری از جمال زیبایی درونی در اذهان مخاطبان خود خوش می نشیند و هر خواننده با تفکر در مقالات شمس در می یابد که او در اغلب سخنان خود در پی یافتن مظاهر خوبی هاست. عشق به پروردگار و یاری جستن از او، مهر و مهرورزی از جمله خصیصه هایی است که در ساحت روشن او همواره موجب جاودانگی و درخشش است. در ساحت خاکستری شمس، با عارفی روبه رو هستیم که بسیاری از عرفای نامدار ادبیات فارسی را با برجسب عدم متابعت از پیامبر مورد نقد و نکوهش قرار می دهد. ساحت سیاه وجودی شمس شامل تندخویی ها، پرخاشگری ها، توهین ها و تحقیرهایی است که بر زبان می راند.

کلمات کلیدی:

شمس تبریزی، مقالات شمس، ساحت های وجودی، روان شناسی تحلیلی، ناخودآگاه ذهن

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1591399>

